

Analýza Předvolebních debat v souvislosti s volbami do Evropského parlamentu (16. 5. – 6. 6. 2024)

→ Jana Peroutková, Tereza Řezníčková a Martin Řezníček v Předvolebních debatách a Jana Peroutková v Superdebatě odkazovali na externí zdroje **velmi přesně** (93 %, resp. 99 %, resp. 93 %, resp. 83 %). Celková transparentnost za všechny debaty dosáhla velmi vysoké hodnoty – 94 %.

→ První dvě debaty probíhaly v **mírně konfrontačním duchu** (13 %, resp. 20 % konfrontačnosti), další dvě ve **víceméně neutrálním duchu** (5 %, resp. 6 %).

→ Ve všech debatách hosté dokončili bez přerušení více než polovinu svých replik, lze je tedy zhodnotit jako plynulé. Nejintenzivněji diskusi moderoval Martin Řezníček (37 % přerušení hosta a výrazně nejvyšší počet replik), jehož diskuze vynikala velmi dobrou připraveností – dokázal hostům oponovat a vyvracet nepravdivá tvrzení, např. o pravidlech a využívání práva veta v EU.

V období od 16. května do 6. června 2024 byly analyzovány **4 Předvolební debaty** o celkové **stopáži 7 hodin a 27 minut.**

- ✓ Základní zjištění
- ✓ Předvolební debaty
- ✓ Metodika výzkumu a informace o zpracovateli

TÉMATATA

10 nejčastěji diskutovaných námětů Předvolebních debat (počet replik)

ozbrojené konflikty	112
EU volby	87
ochrana životního prostředí EU	86
instituce EU	82
imigrační a azylová politika	64
bezpečnost a obrana EU	55
hospodářská a měnová politika EU	53
Vztah členské země EU a EU	41
rozšiřování EU, vystoupení z EU	32
inf. o více politických stranách	31

MODERÁTOŘI

Transparentnost:

J. Peroutková – 93 %, T. Řezníčková – 99 %, M. Řezníček – 93 %, J. Peroutková – 83 % – všichni v intervalu přesných odkazů

Konfrontačnost:

J. Peroutková – 13 %, T. Řezníčková – 20 %, M. Řezníček – 5 %, J. Peroutková – 6 %

Plynulost:

a) Podíl dokončených replik hostů:
J. Peroutková – 68 %, T. Řezníčková – 59 %, M. Řezníček – 52 %, J. Peroutková – 63 %

b) Podíl moderátory přerušovaných replik:
J. Peroutková – 21 %, T. Řezníčková – 30 %, M. Řezníček – 37 %, J. Peroutková – 17 % – intenzivnější moderace v diskuzi vedené Martinem Řezníčkem

HOSTÉ

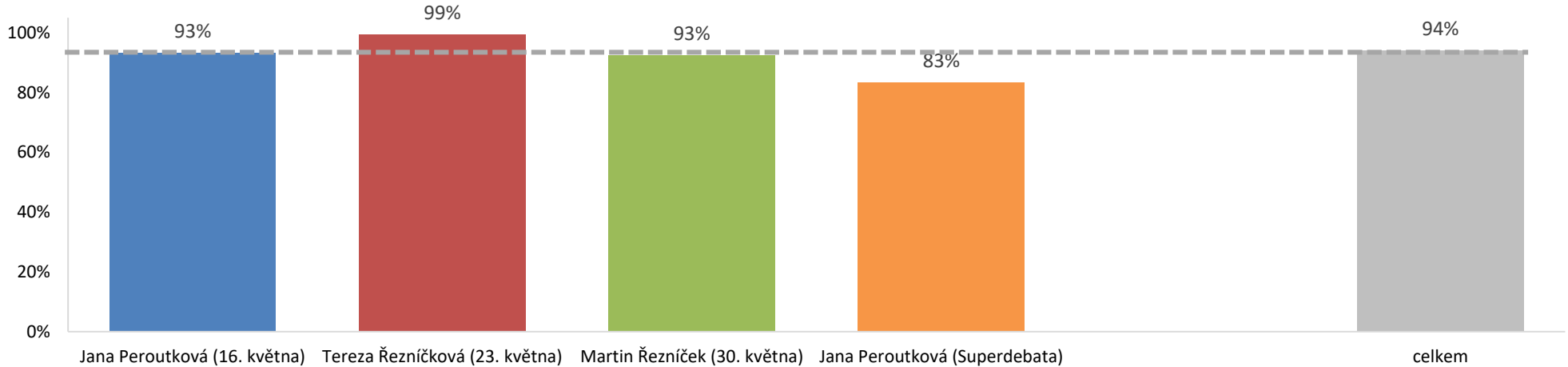
V prvních třech debatách diskutovalo 8 kandidátů ze stran s největším volebním potenciálem, v Superdebatě 7 lídrů parlamentních politických stran s výjimkou A. Babiše (ANO), kterého zastoupil Karel Havlíček (ANO).

Nejvíce konfrontačních otázek (38 %) obdržela kandidátka STAČILO! Jana Turoňová (nestr.). Nejmenší kázeň panovala v Superdebatě (20 % replik přerušovaných hosty navzájem). Na stranické úrovni vystupovali nejméně ukázněně politici SPD a Trikolóry (33 %).

ZÁKLADNÍ ZJIŠTĚNÍ: transparentnost moderátorů a plynulost diskuzí

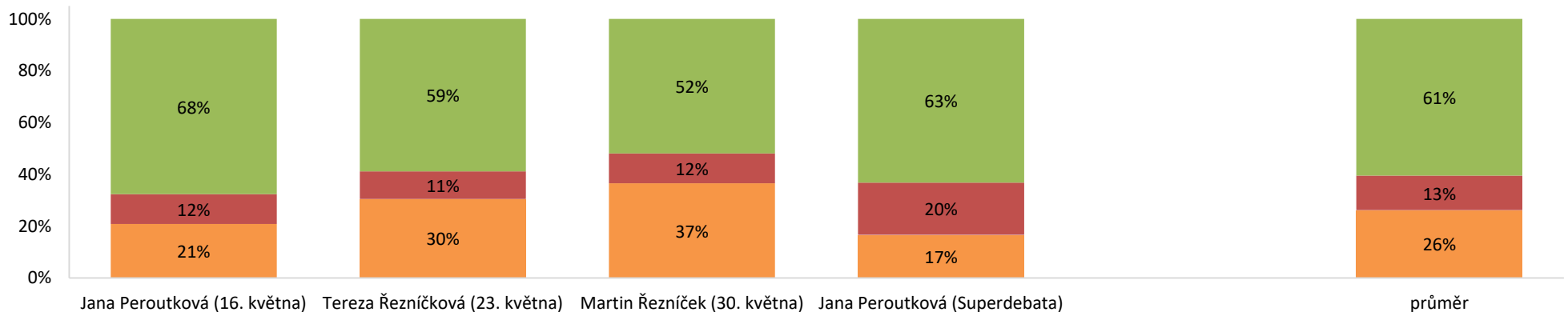
Transparentnost Jany Peroutkové, Terezy Řezníčkové a Martina Řezníčka v odkazování na externí zdroje

Při odkazování na externí zdroje, citování volebních programů a parafrázování prohlášení politiků dosáhli moderátoři celkově vysoké, 94% transparentnosti. Diskuze probíhaly plynule, ve všech debatách hosté dokončili bez přerušení více než polovinu replik. Nejčastěji do odpovědí politiků vstupoval Martin Řezníček (přerušil hosty v 37 % odpovědí). S výjimkou Superdebaty se hosté vzájemně respektovali – lídři parlamentních politických stran si vstupovali do řeči v každé páté promluvě. O to méně je však přerušovala moderátorka Jana Peroutková (17 %) a ve výsledku šlo o druhou nejplynulejší diskusi.

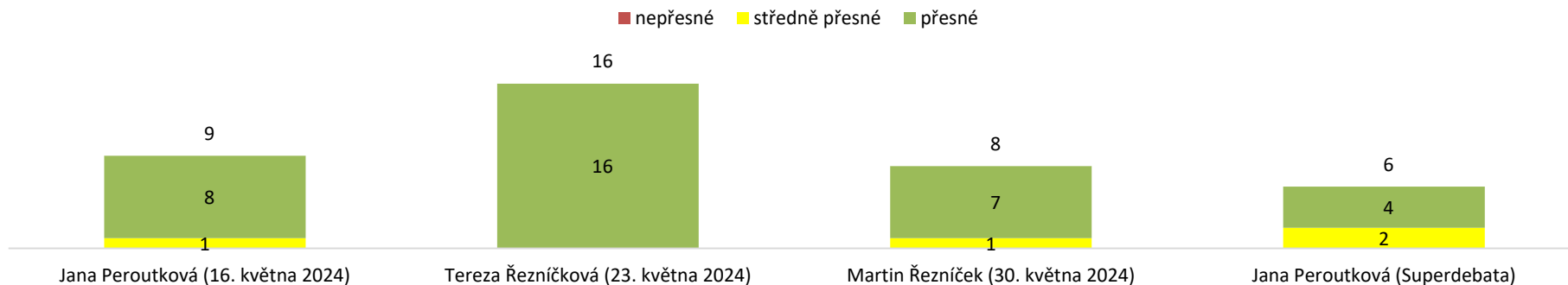
Plynulost diskuzí moderovaných Janou Peroutkovou, Terezou Řezníčkovou a Martinem Řezníčkem, podíl replik hostů

■ host přerušen moderátorem ■ host přerušen partnerem ■ bez přerušení

ZÁKLADNÍ ZJIŠTĚNÍ: transparentnost moderátorů a hodnocení moderátorova výkonu

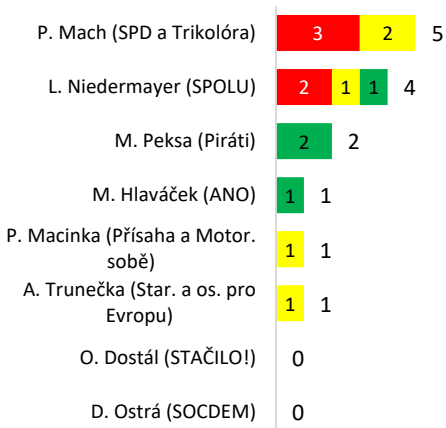
Celková transparentnost jednotlivých moderátorů v odkazování na externí zdroje (absolutně)

Nejčteněji citovala z externích zdrojů T. Řezníčková (16x), a to vždy s přesným označením zdroje informací. **Žádný z moderátorů nevedl informace s nepřesným zdrojem. Hodnocení moderátorů hosty bylo v jednotlivých debatách poměrně odlišné** – nejčastěji politici nesouhlasili s tvrzeními a způsobem moderace M. Řezníčka (21x), který svým hostům zároveň nejvíce oponoval. Nejvyšší podíl kritických reakcí ze strany diskutujících však padl na hlavu T. Řezníčkové (73 %). Celkově nejméně spokojeni s výkony moderátorů byli politici SPD a Trikolóry (42 % ze všech negativních reakcí). Zdaleka nejméně hodnocení na adresu moderátorky zaznělo v Superdebatě (8).

Hodnocení moderátorova výkonu hosty podle stranické příslušnosti

Jana Peroutková (16. 5. '24)

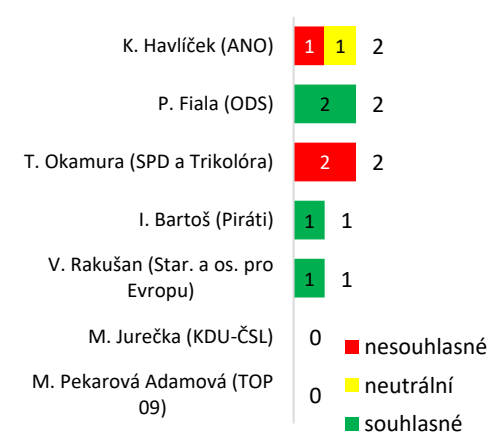
Tereza Řezníčková (23. 5. '24)

Martin Řezníček (30. 5. '24)

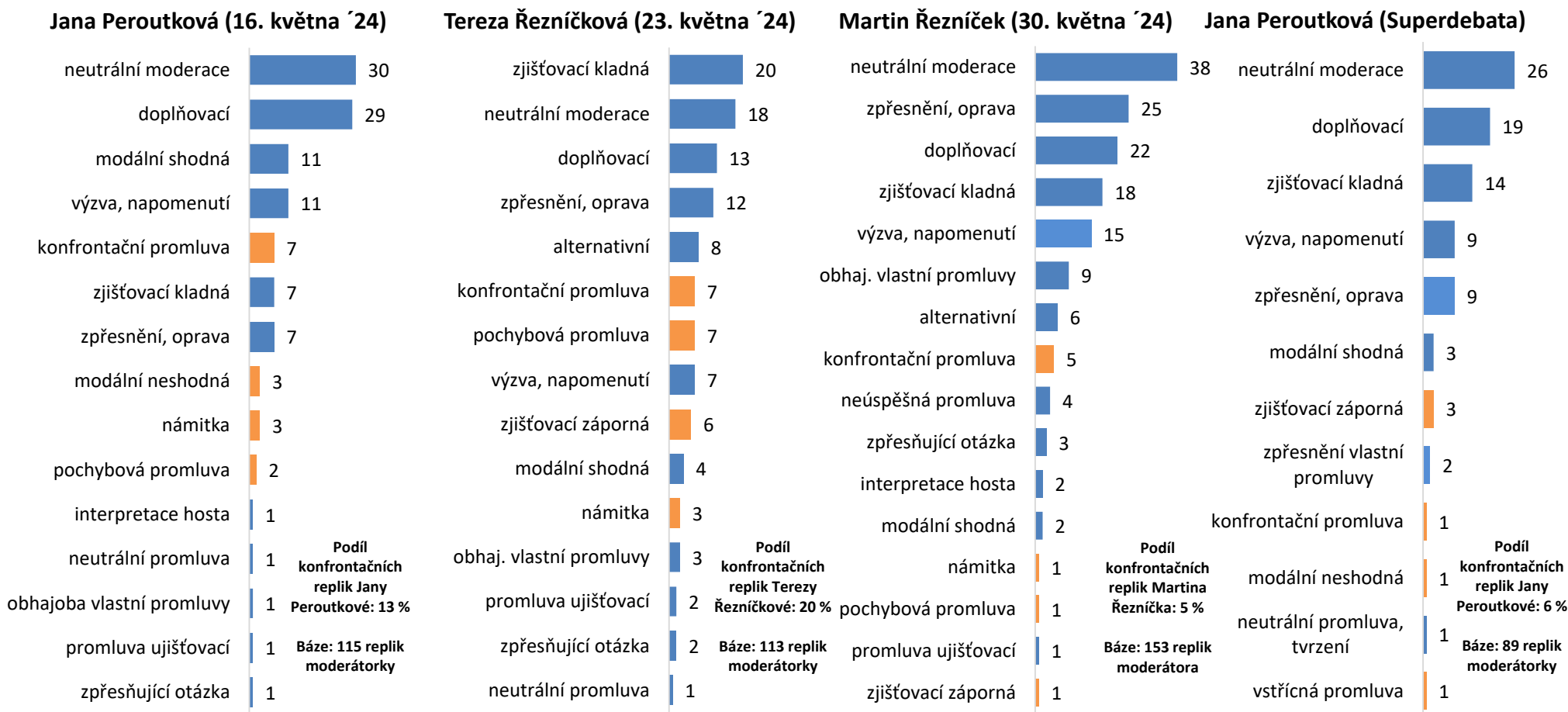
Jana Peroutková (Superdebata)

■ nesouhlasné
■ neutrální
■ souhlasné

ZÁKLADNÍ ZJIŠTĚNÍ: konfrontačnost

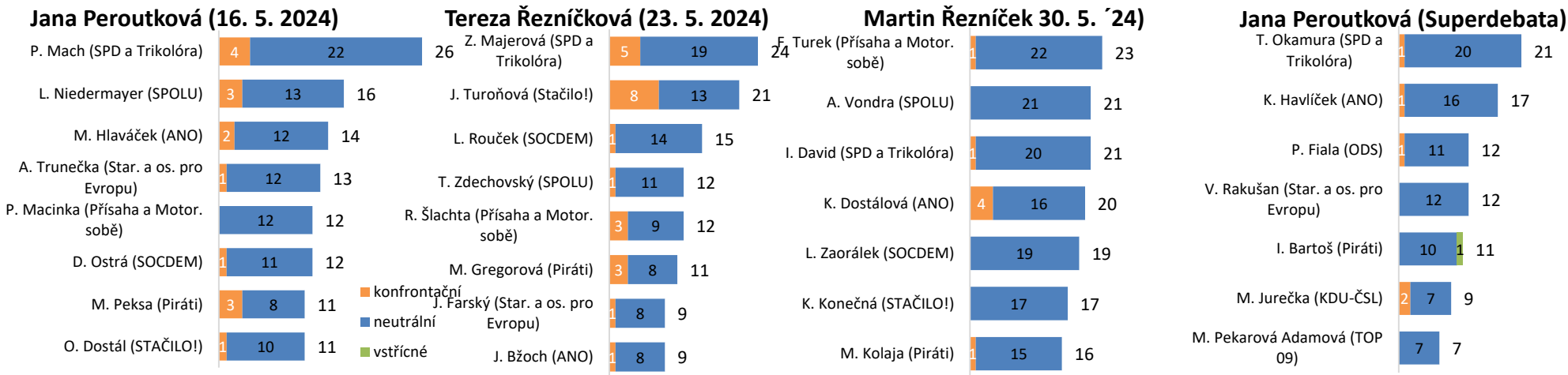
Konfrontačnost moderátorů: typy replik moderátorů Předvolebních debat (zvýrazněny jsou repliky konfrontační a vstřícné)

Způsob vedení diskuzí jednotlivými moderátory se zdánlivě příliš neliší. Moderátoři používali podobné typy replik, Jana Peroutková a Martin Řezníček nejčastěji „pouze“ udělovali hostům slovo (neutrální moderace), případně kladli doplňovací otázky, Tereza Řezníčková nejčteněji formulovala otázky jako zjišťovací (s odpovědí ano/ne). **Celkový počet replik, které zazněly v jednotlivých debatách, však ukazuje, jak aktivně moderátoři do diskuze vstupovali.** Zatímco Martin Řezníček ve 3. debatě pronesl 153 replik a intenzivně ji moderoval, v Superdebatě padlo pouze 89 replik a moderátorka hostům ponechala větší prostor pro volnou diskusi.

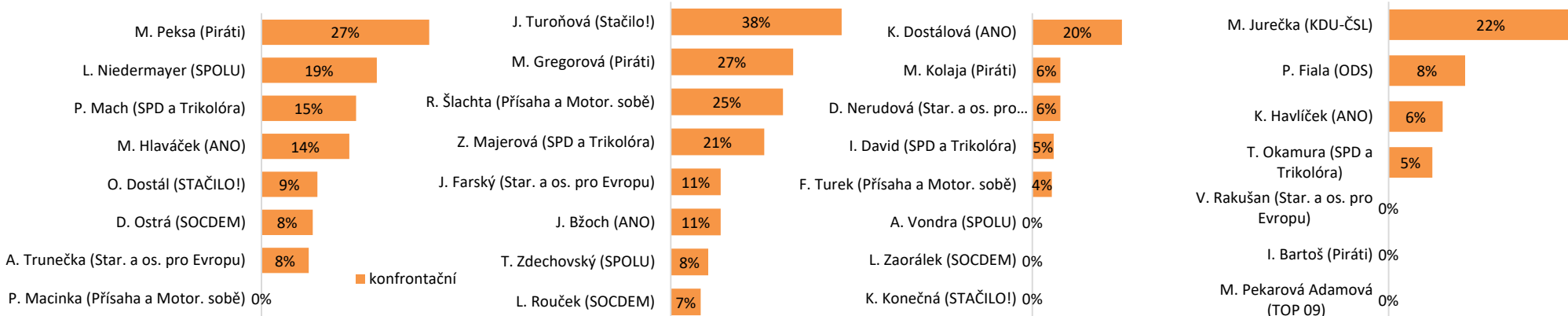
ZÁKLADNÍ ZJIŠTĚNÍ: konfrontačnost

Konfrontačnost moderátorů debat vůči politickým stranám (dole podíl konfr. replik, nahoře počet konfrontačních, neutrálních a vstřícných replik)

První dvě předvolební diskuze probíhaly v konfrontačnějším duchu než dvě následující (konfrontačnost 13 %, 20 %, 5 %, 6 %). V jednotlivých debatách směřoval nejvyšší počet konfrontačních otázek k různým politickým subjektům a zpravidla se jednalo o nízké jednotky takových otázek.

Absolutně i relativně nejvíce konfrontačních otázek adresovala Tereza Řežníčková ve druhé debatě kandidátky STAČILO! Janě Turoňové (8, resp. 38 %) a týkaly se zejména jejích názorů na ukončení války na Ukrajině, na zahraniční politiku EU či radikalizace názorů ve společnosti, ke které přispívají svými výroky v kampani sami politici. V této diskusi padl i druhý nejvyšší počet konfrontačních otázek v absolutním počtu (5), adresovaný předsedkyni Trikolóry Z. Majerové. Otázky se týkaly výroku T. Okamury (SPD) na adresu J. Bartoška (KDU-ČSL), války na Ukrajině či kauzy Petra Bystroně z německé AfD.

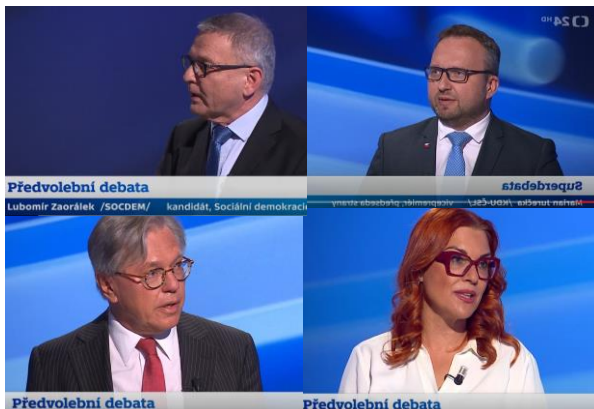
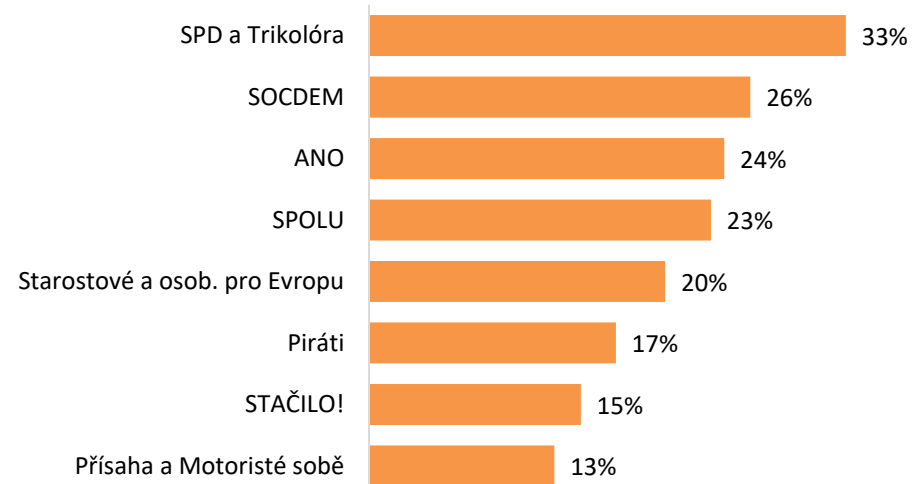

ZÁKLADNÍ ZJIŠTĚNÍ: HOSTÉ

10 nejméně ukázněných účastníků Předvolebních debat (podíl neukázněných replik)

debata	host	podíl nekázně
30. května 2024	Zaorálek Lubomír (SOCDEM)	40%
Superdebata	Jurečka Marian (SPOLU)	40%
23. května 2024	Rouček Libor (SOCDEM)	39%
23. května 2024	Majerová Zahradníková Z. (SPD a Trikolóra)	38%
16. května 2024	Mach Petr (SPD a Trikolóra)	38%
Superdebata	Havlíček Karel (ANO)	32%
30. května 2024	Konečná Kateřina (STAČILO!)	32%
30. května 2024	Dostálová Klára (ANO)	30%
Superdebata	Fiala Petr (SPOLU)	30%
30. května 2024	Nerudová Danuše (Starostové...)	30%

Neukázněnost hostů na stranické úrovni (podíl neukázněných replik)

Nekázeň hostů zachycuje situace, kdy diskutující neodpovídá na otázky moderátora nebo skáče do řeči ostatním hostům či moderátorovi. S ohledem na vyšší počet hostů v diskuzi se nekázeň častěji týkala vzájemného přerušování ve snaze dostat se ke slovu a reagovat na ostatní řečníky.

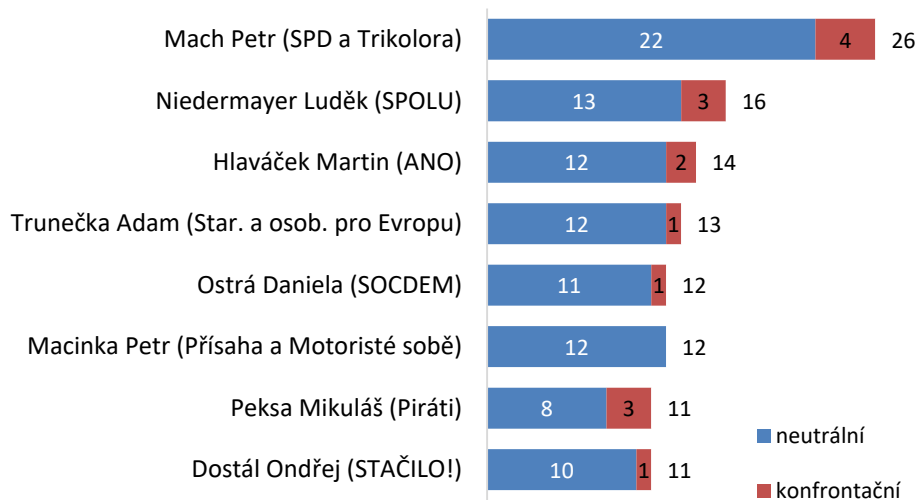
Pět hostů předvolebních debat reagovalo neukázněně ve více než třetině svých promluv. L. Zaorálek (SOCDEM) si opakovaně odmítl nechat odebrat slovo moderátorem při svých obsáhlých odpovědích, M. Jurečka (SPOLU) si skákal do řeči s Karlem Havlíčkem (ANO) při diskuzi o Green Dealu a intenzivně vstupoval do promluv T. Okamury (SPD) v debatě o válce na Ukrajině.

V desítku nejméně ukázněných hostů nefigurují politici České pirátské strany a také kandidáti uskupení Přísaha a Motoristé sobě, jejichž zástupci vystupovali nejvíce ukázněně (viz pravý graf).

- ✓ Základní zjištění
- ✓ Předvolební debaty
- ✓ Metodika výzkumu a informace o zpracovateli

PŘEDVOLEBNÍ DEBATA I.: Jana Peroutková (16. 5. 2024)

Konfrontačnost moderátorky vůči hostům (počet replik)

Nejčastěji diskutovaná témata (počet replik)	
hospodářská a měnová politika EU	46
EU volby	34
ceny energií	26
ochrana životního prostředí EU	24
členská země EU a EU	18
životní úroveň domácností	13
obnovitelné a ekologické zdroje energie	11
násilné trestné činy	10
energetická politika státu	9
inflace, vývoj cen	9
mzdy a jejich vývoj	9

Rozdíl mezi přerušováním moderátorkou a nekázní hosta

host	podíl přerušení	podíl nekázně	rozdíl
Hlaváček Martin (ANO)	38%	8%	31%
Dostál Ondřej (STAČILO!)	9%	0%	9%
Ostrá Daniela (SOCDEM)	7%	0%	7%
Mach Petr (SPD a Trikolóra)	44%	38%	6%
Trunečka Adam (Star. a os. pro Evropu)	19%	13%	6%
Niedermayer Luděk (SPOLU)	9%	9%	0%
Macinka Petr (Přísaha a Motor. sobě)	17%	22%	-6%
Peksa Mikuláš (Piráti)		8%	-8%

Transparentnost moderátorky	93 %
Podíl dokončených replik – plynulost	68 %

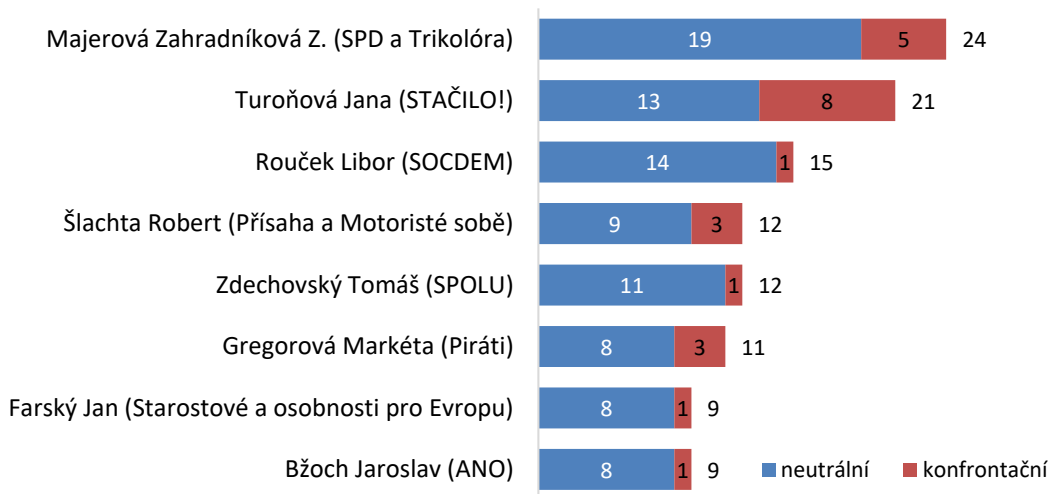
V úvodní debatě byla ústředním tématem životní úroveň v zemích EU, což se propsalo do několika různých tematických kategorií. V rámci tématu hospodářská a měnová politika EU politici diskutovali mj. o možnosti přijetí eura v ČR.

Nejvíce konfrontačních otázek v absolutním počtu obdržel P. Mach (SPD), v relativním počtu M. Peksa (Piráti). Moderátorka konfrontovala Macha mj. s tím, proč kandiduje do instituce, kterou by chtěl nechat rozpustit, nebo v otázkách k tématu inflace, Peksu v oblasti daňové politiky či přijetí eura.

Pravá tabulka ukazuje, že moderátorka relativně vyváženě korigovala neukázněné hosty. Nejméně ukázněný host P. Mach (SPD) na sebe dokázal strhnout největší pozornost a moderátorka mu adresovala nejvíce replik ze všech hostů.

PŘEDVOLEBNÍ DEBATA II.: Tereza Řezníčková (23. 5. 2024)

Konfrontačnost moderátorky vůči hostům (počet replik)

Rozdíl mezi přerušováním moderátorkou a nekázní hosta

host	podíl přerušování	podíl nekázně	rozdíl
Turoňová Jana (STAČILO!)	50%	5%	45%
Šlachta Robert (Přísaha a Motor. sobě.)	14%	0%	14%
Farský Jan (Star. a os. pro Evropu)	13%	0%	13%
Bžoch Jaroslav (ANO)	11%	0%	11%
Zdechovský Tomáš (SPOLU)	23%	14%	9%
Rouček Libor (SOCDEM)	44%	39%	6%
Majerová Zahradníková Z. (SPD a Trikolóra)	41%	38%	3%
Gregorová Markéta (Piráti)	7%	21%	-14%

Transparentnost moderátorky 99 %

Podíl dokončených replik – plynulost 59 %

Nejčastěji diskutovaná témata (počet replik)

ozbrojené konflikty	74
inf. o více politických stranách	23
vývoz a dovoz zbraní	22
členská země EU a EU	16
bezpečnost a obrana EU	13
EU volby	12
pobyt cizinců	12
vztahy mezi zeměmi	12
vojenské síly ve světě	10
KDU-ČSL (program, lidé)	10

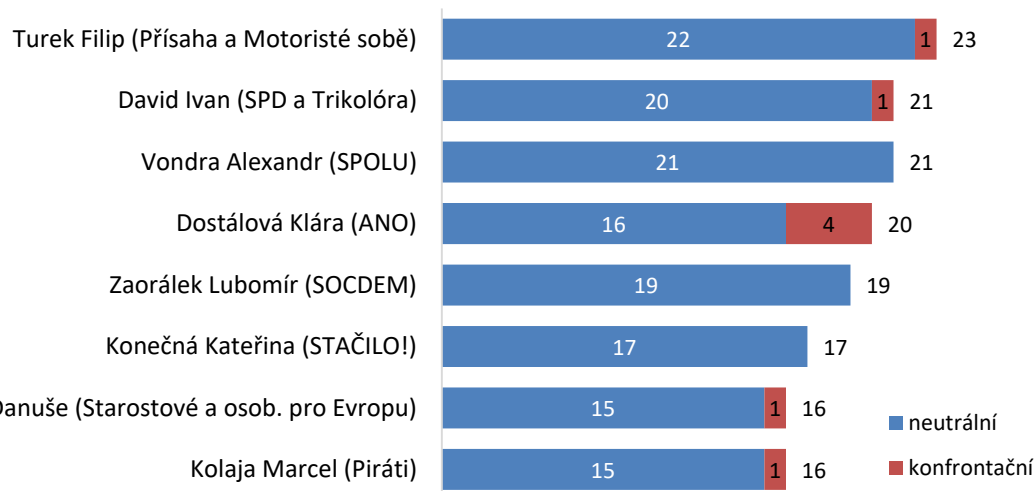
Ústředním tématem druhé předvolební debaty byla válka na Ukrajině – vojenská pomoc Ukrajině, jednání o míru, pomoc uprchlíkům.

V této debatě (jako jediné) moderátorka adresovala každému z hostů minimálně jednu konfrontační otázku. Absolutně i relativně nejvíce takových otázek moderátorka položila kandidátce STAČILO! Janě Turoňové (podrobněji na s. 7). Přestože patřila k ukázněným hostům, moderátorka ji přerušila v každé druhé replice, aby korigovala její odpovědi.

Nekázeň nejméně ukázněných hostů L. Roučka (SOCDEM) a Z. Majerové (Trikolóra) spočívala zejména v přerušování ostatních diskutujících i moderátora, v případě Majerové také ve vyhýbání se přímé odpovědi na otázku moderátorky.

PŘEDVOLEBNÍ DEBATA III.: Martin Řezníček (30. 5. 2024)

Konfrontačnost moderátora vůči hostům (počet replik)

Rozdíl mezi přerušováním moderátorem a nekázní hosta

host	podíl přerušení	podíl nekázně	rozdíl
David Ivan (SPD a Trikolóra)	37%	11%	26%
Dostálová Klára (ANO)	48%	30%	17%
Kolaja Marcel (Piráti)	37%	21%	16%
Konečná Kateřina (STAČILO!)	36%	32%	5%
Nerudová D. (Star. a os. pro Evropu)	20%	30%	-10%
Turek Filip (Přísaha a Motor. sobě)	39%	13%	26%
Vondra Alexandr (SPOLU)	40%	25%	15%
Zaorálek Lubomír (SOCDEM)	30%	40%	-10%

Transparentnost moderátora 93 %

Podíl dokončených replik – plynulost 52 %

Nejčastěji diskutovaná témata (počet replik)

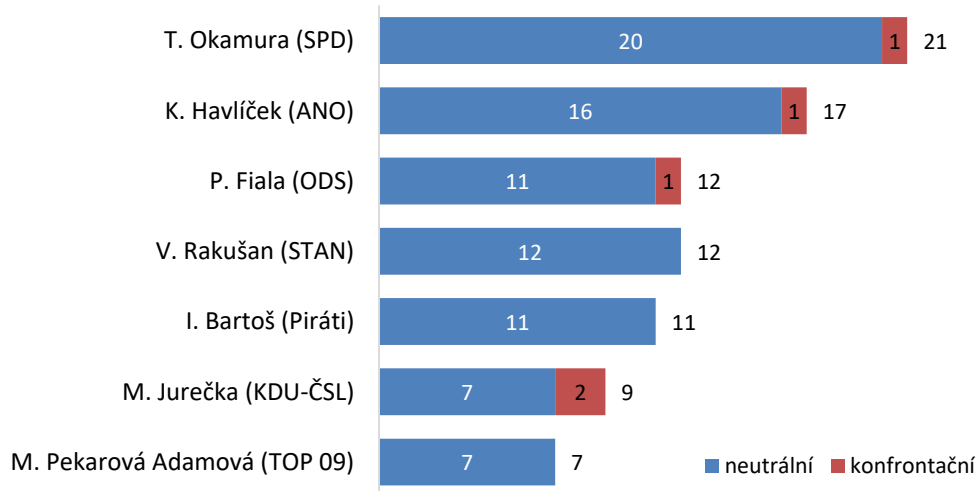
instituce EU	66
imigrační a azylová politika	35
rozšiřování EU, vystoupení z EU	30
ochrana životního prostředí EU	27
bezpečnost a obrana EU	22
EU volby	17
EU: jiná témata	17
automobilový průmysl	14
globální oteplování, klimatické změny	12
jaderná energie, elektrárny	9

Ve třetí debatě padlo nejvíce replik k tématu právo veta v evropských institucích a dále se diskutovalo o migraci mj. související s globálním oteplováním, o rozšiřování EU o nové členy, ale také o vlivu Green Dealu na automobilový průmysl.

Nejvyšší podíl konfrontačních otázek (20 %) adresoval moderátor Kláře Dostálové (ANO), když ji např. konfrontoval s větou z volebního programu ANO, že Green Deal porušuje fyzikální zákony, nebo že ANO kritizuje Green Deal, ale má zájem o peníze z Národního plánu obnovy. Pravá tabulka ukazuje, že moderátor relativně vyváženě korigoval neukázněné hosty.

SUPERDEBATA: Jana Peroutková (6. června 2024)

Konfrontačnost moderátorky vůči hostům (počet replik)

Rozdíl mezi přerušováním moderátorkou a nekázní hosta

host	podíl přerušování	podíl nekázně	rozdíl
Okamura Tomio (SPD)	29%	25%	4%
Pekarová Adamová M. (TOP 09)	25%	25%	0%
Havlíček Karel (ANO)	27%	32%	-5%
Bartoš Ivan (Piráti)	8%	15%	-8%
Rakušan Vít (STAN)	7%	27%	-20%
Fiala Petr (ODS)	4%	30%	-26%
Jurečka Marian (KDU-ČSL)	5%	40%	-35%

Transparentnost moderátorky **83 %**

Podíl dokončených replik – plynulost **63 %**

Nejčastěji diskutovaná témata (počet replik)

ozbrojené konflikty	38
ochrana životního prostředí EU	35
EU volby	24
imigrační a azylová politika	23
bezpečnost a obrana EU	20
instituce EU	14
ANO (program, lidé)	10
předvolební kampaně	6
inf. o více politických stranách	6
Piráti (program, lidé)	5
koalice, opozice	5

V závěrečné Superdebatě se obsáhle diskutovalo především o třech v současnosti pro EU nejpálčivějších tématech, kterými jsou válka na Ukrajině, Green Deal a migrační pakt.

V diskusi padlo pouze 5 konfrontačních otázek, z nichž dvě obdržel M. Jurečka (KDU-ČSL) a týkaly se rozdílného postoje TOP 09 a KDU-ČSL k migračnímu paktu a marketingu/kampani KDU-ČSL.

Nejméně ukázněným hostem byl M. Jurečka (specifikováno na s. 8), kterého moderátorka jen minimálně přerušovala, zároveň mu ale také adresovala druhý nejnižší počet otázek.

- ✓ Základní zjištění
- ✓ Předvolební debaty
- ✓ Metodika výzkumu a informace o zpracovateli

Tento dokument byl zpracován na základě požadavku České televize a shrnuje základní zjištění mediální analýzy diskuzních pořadů **Předvolebních debat v souvislosti s volbami do Evropského parlamentu** (16. 5. – 6. 6. 2024), kterou pro Českou televizi zpracovala společnost Media Tenor.

Kritéria, jejichž prostřednictvím analýza posuzuje kvalitu diskuzních pořadů, byla zvolena tak, aby bylo možné posoudit, do jaké míry „Česká televize vytváří prostor pro pořady představující diskusní konfrontaci idejí, myšlenek a konceptů vztahujících se k důležitým otázkám veřejného zájmu.“ Takto je definován základní princip sledovaného typu pořadů v [Kodexu ČT](#) (6.1).

Pravidla vysílání **Pravidla předvolebního a volebního vysílání České televize v souvislosti s volbami do Evropského parlamentu, které se konaly ve dnech 7. a 8. června 2024** upravuje a stanovuje dokument https://img.ceskatelevize.cz/boss/pages/vse-o-ct/zakony/volby-ep-2024/pravidla-predvolebniho-a-volebniho-vysil%C3%A1ni-vyzkum_07052024.pdf.

V možnostech analytiků není posouzení/ověření „pravdivosti“ informací zveřejněných moderátory v jednotlivých relacích. Zvolený postup obsahové analýzy umožňuje posuzovat kvalitu pořadu jako takového prostřednictvím zkoumání jeho celkové obsahové struktury.

Jednotlivá zjištění jsou doplněna popisem metodologických východisek tak, aby dokument byl srozumitelný i těm, kteří doposud nemají zkušenost s projekty obsahové analýzy.

Obsahová analýza připravovaná společností Media Tenor pro Českou televizi nabízí řadu možných úhlů pohledu na kvalitu a strukturu diskuzních pořadů. Tato analýza zkoumá vydání pořadu Předvolební debata na třech úrovních:

TÉMATA

MODERÁTOŘI

HOSTÉ

Moderátoři

Podle [bodu 6.5 Kodexu ČT](#) zmíněného již na [předchozím snímku](#) „Moderátoři diskusních pořadů České televize jsou povinni zachovávat nestrannost. Divák by neměl z jejich vystupování v pořadu poznat, jaký k diskutovanému problému nebo diskutujícím zaujímají postoj. Moderátoři vždy iniciují otevřenou výměnu názorů mezi pozvanými diskutujícími, současně však dbají na dodržování pravidel čestně vedené diskuse“. Nestrannost moderátorů je možné posuzovat podle konfrontačního, neutrálního, případně vstřícného charakteru jejich replik vyslovených vůči hostům diskuzí. Platí, že čím je relativní **poměr konfrontačních replik** k jednotlivým uskupením, či konkrétním hostů vyrovnanější, tím je přístup moderátorů objektivnější, vyváženější a nestrannější.

Moderátoři by měli iniciovat otevřenou výměnu názorů, pokud však hosty často přerušují v jejich replikách, může to mít negativní vliv na **plynulost diskuze**. Analýza ukazuje, kteří hosté byli moderátory nejčastěji přerušováni, a zkoumá, zda takové vstupování do řeči bylo zapříčiněno neukázněností hostů.

Analýza si dále na úrovni výkonu moderátorů všímá **transparentnosti**. Toto kritérium posuzuje, nakolik přesně moderátoři odkazují k externím zdrojům informací. Platí, že čím je vyšší míra ověřitelnosti uváděných zdrojů, tím je tvrzení moderátorů transparentnější a odpovídá kvalitě a profesionalitě práce s externími zdroji stanovené bodem [5.11 Kodexu ČT](#).

Témata

Kapitola posuzuje různorodost témat, jak na úrovni tematických kategorií, tak na detailní bázi. Platí, že čím je diskuzní pořad tematicky variabilnější, tím je lépe naplněno poslání média veřejné služby a [bod 6.1 Kodexu ČT](#). Z tematické struktury je navíc možné posuzovat relevanci diskuzní agendy.

Hosté

V pasážích věnovaných hostům, se analýza mimo jiné soustředí na proporcionální zastoupení aktérů diskuze. [Bod 6.2 Kodexu ČT](#) uvádí, že „*Vyváženost se posuzuje zejména podle váhy jednotlivých politických stran v demokratické společnosti odvozené především z výsledků voleb do hlavních orgánů zastupitelské demokracie. Zároveň je však třeba zajistit, aby poměr mezi diskusními vystoupeními činitelů vládních stran a stran opozičních byl v souhrnu poskytnutého prostoru přibližně vyrovnaný. Česká televize také vytváří podmínky pro přiměřenou účast mimoparlamentních politických stran a hnutí v těchto diskusích*“.

Analýza umožňuje například i sledovat poměr zastoupení žen v diskuzních pořadech. Lze tedy pozorovat, do jaké míry se pořad snaží poskytnout rovný přístup oběma pohlavím do televizního vysílání.

Při vystupování hostů si analýza všímá jejich **ukázněnosti**, jak často vstupují do replik moderátorů, svých diskuzních partnerů a případně osob v obecnstvu a zároveň, zda příležitostně reagují na promluvy moderátorů.

METODIKA VÝZKUMU: konfrontačnost

Typologie replik moderátora – valuační relace

Typ promluvy	Hodnota	Příklad:
doplňovací	neutrální	"Jakou částku jste vyčlenili na bezpečnostní opatření?"
zjišťovací kladná/shodná	neutrální	"Budou učebnice bezplatné i příští rok?"
zjišťovací záporná/neshodná	konfrontační	"Není to spíš naopak?"
tvrzení	neutrální	"Je známo, že v Číně nejsou respektována lidská práva."
moderace	neutrální	"Dovolte, abych vás přerušil. Budeme muset přejít k dalšímu tématu."
alternativní	neutrální	"Jste pro registrované partnerství, nebo pro ně ve Sněmovně ruku nezvednete?"
zpřesňující otázka	neutrální	"Vy pořád mluvíte obecně. Můžete říct nějaká konkrétní jména?"
oprava vl. promluvy	neutrální	"Ano, máte pravdu. Nejedná se o Radu Evropy, ale o Evropský parlament."
poznámka, zpřesnění	neutrální	"Nikoli deset milionů, myslel jste deset tisíc zaměstnanců."
obhajoba vl. promluvy	neutrální	"Myslím, že ta otázka tady má své místo."
vysvětlení vl. promluvy	neutrální	"Chtěl jsem tím jen upozornit na fakt, že menšinám je věnována malá pozornost."
ujišťovací promluva	neutrální	"Vaši poslanci jsou proti, je to tak?"
modální shodná	neutrální	"Proč se v televizi objevuje násilí?"; "Jak je možné, že Romové nesmějí vycestovat?"
modální neshodná	konfrontační	"Proč se nedohodnete?"
pochybová/podivová	konfrontační	"Jak je možné, že vláda dosud vládne, když jste s ní tak nespokojeni?"
výzva, napomenutí	neutrální	"Neuhýbejte před mou otázkou!"
omluva hostu	neutrální	"Já se vám teď musím omluvit za to, že jsem mystifikoval ..."
způsobová/důvodová	neutrální	"Jak předejít mezinárodnímu konfliktu?"
otázka po vysvětlení	neutrální	"Co to znamená parametrické nastavení?"
vymiňovací	konfrontační	"Uznejte přece, že zbraně by z vrtulníků padat neměly."
interpretace hosta	neutrální	"Pokud tomu dobře rozumím, pak současné státní dotace železnici považujete za nevyhovující."
konfrontační jiná	konfrontační	(klasifikována např. neobvyklou intonací atp.)
humor, zlehčení	neutrální	"Když mluvíte o akupunktúře, jakoby mě píchaly desítky jehliček."
námitka	konfrontační	"Nícméně ..."; "Ale před chvílí jste říkal ..."
destruktivní	konfrontační	„Kde žijete? Promiňte, pane viceguvernére, kde žijete? V Česku myslíte, že vítězů zdravý rozum?“
vstřícná	vstřícná	"Byl jsem ve vojenské nemocnici. Viděl jsem tam vaši vizitku a slyšel jsem na vás jen samou chválu. Myslím na vaše lékařské umění."

METODIKA VÝZKUMU: transparentnost

Klasifikace výroků odkazujících na externí zdroje informací

Kategorie	Detailní typologie výroků	Přesnost v %	Příklady
Přesné (více než 75 %)	zcela přesné určení citovaného zdroje	100 %	Typ 1: jméno + médium přenosu informace + datum zveřejnění + v případě méně známých osobností i funkce: "Václav Havel prohlásil v nedělním rozhovoru pro Čro 1 Radiožurnál ...". Typ 2: jméno + funkce + kontextová informace: "Jan Mrázek, náměstek ministra vnitra zodpovědný za organizaci zasedání NATO, uvedl, že ..."
	shoda obecného určení zdroje s obrazem konkrétních zdrojů	100 %	zejména v obrazových příspěvcích zpravodajství, např. výpovědi neoznačených lidí v anketě
	obecné určení konkrétního citovaného zdroje	90 %	"Podle Stanislava Grosse byl zásah adekvátní."; "Ekonom Jan Sýkora kritizuje ČNB, že nevyhodnocuje adekvátně hospodářskou situaci ..."
	iniciační věty s alespoň dvěma následnými zdroji	90 %	"Právníci se domnívají, že harmonizace legislativy bude obtížnější ..." ... následují výpověď alespoň dvou konkrétních právníků
	potvrzená verifikace netransparentního výroku	90 %	Respondent potvrzuje pravdivost tvrzení, které bylo převzato z nedostatečně označeného zdroje. Př.: redaktor: "Prý vám není dobře.", respondent: "Ano, mám horečku."
Střední (30 % - 75 %)	iniciační věty s jedním konkrétním následným zdrojem	60 %	"Podle některých poslanců nepřinese novela nic dobrého." ... následuje výpověď jednoho poslance
	sklon ke zobecnění/přehlednosti	50 %	"Podle odpůrců není možné takto paušalizovat ..."; "... ozývají se hlasy napříč politickým spektrem ..."; "... jiní zase říkají, že cena práce je u nás nízká ..."; "... v médiích se objevila informace ..."; "... podle průzkumů veřejného mínění ..."
	specializovaná skupina autorů	50 %	označení specializované skupiny autorů, ale žádný konkrétní představitel. "Podle právníků ..."; "Ekonomové se na počínání ČNB dívají s rozpaky."; "Mediální odborníci říkají, že ..."
	neurčený zdroj konkrétní výpovědi	50 %	"Ráno jsem v novinách viděl fotografii ..."; "Mám takový materiál a v něm se píše, že ..."
Nepřesné (méně než 30 %)	nespecifikovaný zdroj informací	0 %	"prý", "údajně", "proslýchá se", "prosakuji informace", "v kuloárech se šušká", "mluví se o tom", "občas bývá slyšet"
	nepotvrzená verifikace netransparentního výroku	0 %	Respondent odmítá pravdivost tvrzení, které bylo převzato z neoznačeného zdroje. Př.: redaktor: "Prý si necháváte říkat guru.", respondent: "To jste slyšel kde? O ničem takovém nevím."
Neklasifikováno	utajený zdroj informací	neklasifikováno	"Zdroj, který si nepřál být jmenován..."; "z dobře informovaných zdrojů, jejichž výpovědi má ČT k dispozici..."

Poznámka: autorem valuačních relací posuzování **transparentnosti** a **konfrontačnosti** je Petr Chleboun, který v akademicky uznávaném textu *Projekt kontinuální analýzy diskuzních pořadů českých televizí* (2003) definoval metodiku posuzování zmíněných dvou aspektů. Autor přitom neuvádí „ideální hodnoty“, kterých by mělo být dosahováno, hovoří však o situacích, kdy přehnaně nízké (především v případě transparentnosti), nebo naopak neúměrně vysoké hodnoty (zvláště v případě konfrontačnosti), negativně ovlivňují průběh diskuze a snižují hodnocení kvality práce moderátora.

V červnu 2024 zpracoval Media Tenor, spol. s r. o.
Vedoucí projektu: Ing. Pavel Herot, Ph.D.
Analytici projektu: Mgr. Iveta Havlíčková, Mgr. Věra Bartalosoová, Ph.D.

pavel.herot@mediatenor.cz

<http://www.mediatenor.cz>

tel. +420 608 701 639

Stodolní 9

702 00 Ostrava

Česká republika

Tento dokument obsahuje všechna podstatná zjištění výzkumu.
Pokud však některou informaci postrádáte, připravíme Vám ji na požádání.
Budeme rádi za jakékoliv další náměty.